

ПАМ'ЯТКА

**ПРАВИЛА БЕЗПЕКИ НАСЕЛЕННЯ ДО МОЖЛИВИ
У ЗОНІ ВИНИКНЕННЯ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ ВОЄННОГО
ХАРАКТЕРУ**

Перша допомога у разі поранення.

Перша допомога в разі поранення

У випадку, якщо ви отримали поранення, спробуйте самі собі перев'язати рану хусткою, рушником, шарфом, шматком тканини. Зупиніть кровотечу притисканням вени до кісткового виступу або накладіть пов'язку, що давить, використовуючи для цього ремінь, хустку, косинку, смугу міцної тканини.

Надайте допомогу тому, хто поруч з вами, але в більш важкому стані. Рани бувають різані, колоті, вогнепальні, опікові, укушені. Як правило, при пораненні відзначається різної інтенсивності кровотеча. Тому, надаючи першу допомогу, слід зупинити кровотечу.

При артеріальній кровотечі кров яскрава, червона, вихлюпується з артерії фонтаном. У випадку сильної кровотечі на кисті або передпліччі, необхідно максимально зігнути ліктювий суглоб; при кровотечі на стопі і гомілки - зігнути ногу в колінному суглобі. При артеріальній кровотечі на стегні -

накласти джгут (закрутку) на ногу нижче паху; на плечі - джгут трохи нижче плечового суглоба. При венозній кровотечі кров витікає рівномірним струменем темного або майже чорного кольору. Для зупинки цієї кровотечі досить максимально підняти кінцівку і накласти тугу пов'язку.

Після зупинки кровотечі краї рани треба змастити розчином йоду або зеленкою, прикрити рану марлевою серветкою або чистою ганчіркою і накласти пов'язку бинтом, шматком матерії або поясом.

БІЛЬ ПРИ ПОРАНЕННІ МОЖЕ ПРИЗВЕСТИ ДО ШОКОВОГО СТАНУ ПОТЕРПІЛОГО

У цьому випадку, крім зупинки кровотечі необхідно:

Покласти або посадити потерпілого так, щоб його руки і ноги були трохи підняті.

Використати знеболюючі засоби

Закутати потерпілого, щоб забезпечити максимальне тепло.

При наданні першої допомоги у випадках поранення категорично не можна:

Промивати рану;

витягати будь-які чужорідні тіла;

класти в рану вату, змочену йодом.

В екстрених випадках можна просто взяти шматок відносно чистої матерії (носовичок, шматок сорочки і т. інш.), покласти його в рану і міцно притиснути рукою, тримаючи так весь час транспортування до лікувального закладу.

На невеликі опікові рани слід накладати тришарову пов'язку, якщо можливо, змочену розчином фурациліну. Пов'язку необхідно прибинтувати до ураженого місця. Вона висохне, але відривати її не можна, вона буде сама відходити від рани в міру заживання.

При пораненні в голову, потерпілого укладають горизонтально, забезпечують спокій. Треба враховувати, що поранення в голову зазвичай супроводжує струс мозку. Рану голови (виключаючи поранення обличчя) краще не чіпати. У разі отримання поранення в обличчя, слід затиснути рану стерильним тампоном, серветкою або хусткою. Для порятунку життя тому, хто отримав поранення в голову, необхідна кваліфікована медична допомога.

При пораненнях хребта, постраждалого необхідно знерухомити і укласти. Після цього постраждалого не слід чіпати до прибуття медиків. У разі зупинки дихання і серця постраждалому потрібно провести непрямий масаж

серця і штучне дихання. Самостійне транспортування такого пораненого не рекомендується.

Надзвичайно небезпечні поранення в шию. Вони можуть ускладнюватися ушкодженням гортані й ушкодженнями хребта, а також сонних артерій. У першому випадку постраждалого мобілізують, а в другому – негайно проводять зупинку кровотечі. Смерть від крововтрати при пораненні сонної артерії може наступити протягом 10-12 секунд. Тому артерію притискають пальцями, а рану негайно туго тампують стерильним бинтом. Транспортування такого постраждалого повинно здійснюватися якомога обережніше.

При пораненнях в груди і живіт, для запобігання попадання повітря в плевральну і черевну порожнини, необхідно накласти на рану повітронепроникну пов'язку - марлеву серветку, обмазану борною маззю або вазеліном, шматок поліетилену, в крайньому випадку, щільно затиснути рану долонею. Постраждалого необхідно посадити у напівсидяче положення. Треба враховувати, що зупинка кровотечі ускладнена.

Поради психолога

Страх перед терористичним насильством, трапляється, абсолютно не співмірний реальному ризику піддатися нападу. У результаті з'являється постійне відчуття тривоги, яке може у відповідний момент перерости в жах, а він проявиться фізичною слабкістю, нерухомістю або панічною втечею.

Такий пригнічений стан ускладнює пошук виходу з екстремальної ситуації, викликає почуття безнадії, веде до відмови від активного супротиву, і навіть від боротьби за власне життя.

Проаналізуйте свою поведінку в екстремальній ситуації. Можливо, вона характеризується однією з таких ознак.

Дезорганізація поведінки може проявитися в несподіваній втраті раніше придбаних навичок, які, здавалося, були доведені до автоматизму. Деякі люди в звичайних умовах проявляють чудеса володіння різними прийомами самооборони, але в екстремальній ситуації раптом, геть забувають про них.

Гальмування дій характеризується тим, що екстремальна ситуація може викликати стан ступору (заціпеніння).

Підвищення швидкості виражається в мобілізації всіх ресурсів організму на подолання екстремальної ситуації. При цьому спостерігається чіткість сприйняття і оцінки того, що сталося, відбуваються адекватні ситуації дії. Ця форма реагування, звичайно ж, сама бажана, проте вона з'являється, як правило, тільки за наявності певних навичок і спеціальної підготовки.

**ЩОБ ДІЯТИ АДЕКВАТНО В ЕКСТРЕМАЛЬНІЙ СИТУАЦІЇ,
НАМАГАЙТЕСЯ ПО МОЖЛИВОСТІ СЛІДУВАТИ НАСТУПНОМУ
ПЛАНУ ДІЙ:**

Перш, ніж приймати якесь рішення, проаналізуйте ситуацію, в якій ви опинилися.

Спробуйте, наскільки це буде можливо, оцінити людину, що протистоїть вам, звернувши увагу на його фізичні та психічні дані, його настрій і можливі особливості в поведінці.

Приведіть себе в стан, який дозволить вам не тільки діяти, але і думати.

Визначте тактику своєї поведінки в залежності від усього обсягу інформації, що до вас надійшла, і ведіть себе відповідно до неї.

Багато хто допускає одну з двох помилок - переоцінюють свої можливості, або сильно їх занижують. І те, і інше робить вас потенційною жертвою. Отже, необхідно вміти розпізнавати небезпеки дійсні та уявні, правильно оцінювати людей і контролювати себе. Нарешті, сумна порада, але психологічно треба бути завжди готовим до застосування насильства, що вже саме по собі є ефективним засобом захисту. Головне правило - зрозуміти, в яку ситуацію ви потрапили, наскільки реальна загроза фізичного насильства, і чи можна її уникнути.

Ваше сприйняття буде, насамперед, залежати від того, де вам погрожують. Наприклад, якщо це ваша квартира, пам'ятайте, що той, хто загрожує, набагато гірше орієнтується в обстановці, яка вам добре знайома. Якщо це приміщення, в якому господарем становища є нападник, саме по собі незнання обстановки може сковувати ваші дії. Екстремальна ситуація може по-різному сприйматися і на вулиці. У темний час доби будь-яка загроза сприймається серйозніше, ніж вдень.

Важлива оцінка кількості людей, які реально загрожують вам. Характер взаємин між ними може підказати, хто в групі головний, чи вперше ці люди здійснюють напад, або вони діють як злагоджена злочинна група. При безпосередньому нападі слід приймати в розрахунок власні фізичні можливості.

Уникайте миттєво реагувати на напад насильницькими діями, особливо якщо злочинці озброєні. У такому випадку краще не чинити опір, хоча це і не здається кращим виходом із ситуації. Практика показує, що той, хто піддався нападу має більше шансів вижити, якщо визнає за злочинцем його перевагу. Перш, ніж що-небудь робити, слід зважити свої реальні можливості та можливі наслідки.

Постарайтеся не допустити паніки. Для цього необхідно змусити себе деякий час зберігати спокій, вільно і глибоко дихати. Якщо паніка виникла на вулиці, і немає інших загрозливих чинників, спокійно поясніть ситуацію і виведіть людей з небезпечного місця.

ЯК ДІЯТИ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНОЇ СИТУАЦІЇ ВОЄННОГО ХАРАКТЕРУ

У цей неспокійний час до загроз потрапити громадянину у надзвичайну ситуацію природного чи техногенного характеру додалася реальна загроза потрапити до зони дії надзвичайної ситуації воєнного характеру.

Як діяти в цих умовах, щоб уберегти себе та близьких у цій обстановці?

Як поводитися, якщо ви потрапили під обстріл?

Потрібно враховувати, що уразливими факторами звичайного осколочно-фугасного боєприпасу є ударна хвиля та осколкове ураження, касетного снаряда – ураження готовими забійними елементами.

У цій обстановці важливо правильно вибрати укриття та швидко зайняти його. Почувши звук пострілу або розриву при артилерійському (мінометному) обстрілі, необхідно негайно залягти – це частково захистить від уламків та вибухової хвилі. Якщо обстріл застав у маршрутці або власному автомобілі слід негайно зупинити автомобіль, відбігти від дороги у протилежний від будівель і споруд і залягти на землю. Після того, як вщухнуть постріли або розриви першої черги, необхідно озирнутися, знайти надійніше укриття та швидко зайняти його. Якщо обстріл ведеться із реактивних систем залпового вогню, міняти укриття не рекомендується. Реактивний снаряд дуже схильний до впливу приземного вітру («розкид» їх дуже великий) і висока скорострільність цієї артилерійської системи (два постріли в секунду) не дозволить безпечно змінити укриття. Це можна буде зробити після закінчення черги.

При артилерійському обстрілі можна сховатися в таких місцях:

- у спеціально побудованих сховищах (вони мають надійні перекриття, обладнані системою вентиляції та мають не менше двох аварійних виходів),;
- у підземному переході;
- у будь-якій канаві, траншеї чи ямі, вздовж високого бордюру, фундаменту огорожі;
- у підвалі одноповерхового будинку (з обліку таких підвалів у нашому місті близько півтори тисячі);
- у ямах-воронках, що залишилися після обстрілів або авіаударів;
- у крайньому випадку, у під'їздах та підвалах багатоповерхових будинків, проте тут виникає загроза опинитися під завалами зруйнованої будівлі.

Важливо: будь-яке підвальне приміщення може бути найпростішим укриттям. Це підвал Вашого приватного будинку чи підвал багатоповерхової будівлі. Якщо обстріл вже почав вибігати з приміщення не можна, Ви потрапите під уламки. Необхідно лягти на підлогу біля капітальної стіни будь-якого внутрішнього приміщення Вашої квартири на відстані від вікон та дочекатися припинення вогню.

Не рекомендується ховатися:

- під стінами будинків і магазинів - можна отримати поразку осколками скла, штукатурки та шиферу, вони можуть бути небезпечні також як і осколки снарядів, взагалі треба ховатися не ближче 30-50 метрів від будівель та споруд;
- під різною технікою (автобусами, вантажівками);
- у водоймах, фонтанах – від розриву у воді можливий гідроудар і як наслідок – важка контузія;
- у парковій зоні - можливе спрацьовування підривника снаряда або мінометної міни від гілок і стовбурів дерев і як наслідок ураження уламками великої площі від розриву боєприпасу над землею.

У самому несприятливому випадку - коли поряд укриття немає потрібно лягти на землю, закрити голову руками. Як правило, більшість боєприпасів з ударним підривником спрацьовують при ударі ґрунті уламки розлітаються не нижче 50 см над поверхнею.

Також під час обстрілу необхідно відкрити рота, щоб не отримати контузію при близькому розриві.

Після припинення обстрілу не можна чіпати уламки та будь-які незнайомі предмети, боєприпаси могли не розірватися та детонують від дотику.

Як громадянин може отримати інформацію про можливий наліт чи обстріл?

У місті встановлено сигнальні сирени автоматичного запуску. Їхня працездатність перевіряється щомісячно, кожен третю середу з 14.00 до 14.30, городяни це могли чути. Звук сирени означає сигнал цивільного захисту «Увага всім!».

Але треба враховувати те, що заздалегідь визначити початок обстрілу неможливо, оскільки швидкість снаряда, ракети майже вдвічі більша за швидкість звуку і початок обстрілу можна визначити тільки по розриву снаряда.

Як і при загрозі повені та землетрусу необхідно бути готовим до екстреної евакуації. Враховуючи, що часу на збори може і не бути, необхідно завчасно підготувати «тривожну» валізу, рюкзак або сумку.

Що в ньому потрібно мати:

- копії важливих документів (паспорти, свідоцтва про народження, документів на машину та нерухомість), гроші готівки та картки все це у водонепроникній упаковці;
- дублікати ключів від будинку та машини;
- невеликий радіоприймач з комплектом батарей та мобільний телефон із зарядкою;
- ліхтарики на кожного з комплектом батарейок;
- невеликий комплект інструменту (багатофункціональний ніж, пасатижі, ножиці, топірець) та скоч, шнур, нитки, голки, запальничку, сірники у водонепроникній упаковці;
- аптечка першої допомоги стандартної комплектності плюс особисті медичні препарати (у разі хронічних хвороб);
- запасний комплект спідньої білизни, плащ, надійне та зручне взуття, рукавички;
- засоби гігієни, носові хустки, кілька комплектів вологих та сухих серветок;
- посуд - казанок (миска), ложка, кухоль, фляга,;
- запас їжі готової до вживання без попередньої обробки та яка не займає багато місця, висококалорійні солодощі, горілка (питний спирт), галети, запас питної води:

Важливо: заздалегідь домовтеся зі своїми близькими про місце збору та способи зв'язку, якщо в ході евакуації ви втратите один одного. Маленьким дітям вкладіть у кишеню одягу записку з ім'ям, прізвищем та домашньою адресою.

Такі рекомендації допоможуть уберегти себе та своїх близьких в умовах надзвичайної ситуації, але найкраща рекомендація – це у такі ситуації не потрапляти.

ОПОВІЩЕННЯ

Запам'ятайте! З метою привернення уваги населення до початку передачі термінової інформації територіальними органами цивільного захисту включаються сирени, наявні на відповідній території, а також у запису мережею телебачення і радіомовлення, що означає подачу попереджувального сигналу оповіщення «УВАГА ВСІМ!». Почувши такий сигнал, негайно увімкніть радіоприймач або телевізор і слухайте повідомлення управління з питань надзвичайних ситуацій.

На кожний вид надзвичайної ситуації підготовлені варіанти текстових повідомлень. Після подачі звукового сигналу сирени передається мовна інформація про надзвичайну ситуацію.

Вислухавши повідомлення, кожен громадянин повинен діяти без паніки відповідно до отриманих вказівок.

У повідомленні міститься інформація про надзвичайну ситуацію, місце і час її виникнення; територію (район, масиви, вулиці, будинки тощо), яка потрапляє в осередки (зони) ураження; порядок дій при надзвичайних ситуаціях та іншу інформацію.

Кожний громадянин, який перебуває на роботі, повинен виконувати всі розпорядження керівника суб'єкта господарювання і діяти відповідно до вказівок органів управління цивільного захисту.

Якщо ви перебуваєте вдома, при виникненні надзвичайної ситуації слід:

тримати постійно включеними радіоприймачі, телевізори, щоб слухати розпорядження і вказівки органів виконавчої влади, управління з питань надзвичайних ситуацій;

повідомити сусідів про отриману інформацію;

привести у готовність засоби індивідуального захисту органів дихання і шкіри, при їхній відсутності приготувати найпростіші засоби (повсякденний одяг, взуття, марлеві пов'язки, плівку тощо);

постійно тримати при собі засоби індивідуального захисту, підготувати медичну аптечку, документи, засоби зв'язку, особистої гігієни, запас їжі, питної води і т.д.;

провести в квартирі (будинку) протипожежні заходи (вимкнути газ, електропостачання тощо), закрити вікна, кватирки, ущільнити їх;

уточнити місце найближчого укриття (підвального приміщення), де можна сховатися.

Якщо сигнал оповіщення застав вас у транспорті, громадському місці (магазині, театрі, на ринку тощо) необхідно уважно і спокійно вислухати повідомлення, визначитися, де поблизу є сховище, укриття і як можна швидше

до нього дістатися. Якщо дозволяє час, можна добратися до свого помешкання і діяти відповідно до отриманих вказівок.

ПРИ ЗАГРОЗІ БОЙОВИХ ДІЙ

Підготовка оселі:

нанести захисні смуги зі скотчу (паперу, тканини) на віконне скло для підвищення його стійкості до вибухової хвилі та зменшення кількості уламків і уникнення травмування у разі його пошкодження;

по можливості обладнайте укриття у підвалі, захистіть його мішками з піском, передбачте наявність аварійного виходу;

при наявності земельної ділянки обладнайте укриття на такій відстані від будинку, яка більше його висоти;

зробити вдома запаси питної та технічної води;

зробити запас продуктів тривалого зберігання;

додатково укомплектувати домашню аптечку засобами надання першої медичної допомоги;

підготувати (закупити) засоби первинного пожежогасіння;

підготувати ліхтарики (комплекти запасних елементів живлення), газові лампи та свічки на випадок відключення енергопостачання;

підготувати (закупити) прилади (примус) для приготування їжі у разі відсутності газу і електропостачання;

підготувати необхідні речі та документи на випадок термінової евакуації або переходу до захисних споруд цивільного захисту або інших місць укриття (підвалів, погребів тощо);

особистий транспорт завжди мати у справному стані і запасом палива для виїзду у безпечний район;

при наближенні зимового періоду необхідно продумати питання щодо обігріву оселі у випадку відключення централізованого опалення.

Правила поведінки в умовах надзвичайних ситуацій воєнного характеру

Необхідно:

зберігати особистий спокій, не реагувати на провокації;

не сповіщати про свої майбутні дії (плани) малознайомих людей, а також знайомих з ненадійною репутацією;

завжди мати при собі документ (паспорт) що засвідчує особу, відомості про групу крові своєї та близьких родичів, можливі проблеми зі здоров'ям (алергію на медичні препарати тощо);

знати місце розташування захисних споруд цивільного захисту поблизу місця проживання, роботи, місцях частого відвідування (магазини, ринок, дорога до роботи, медичні заклади тощо). Без необхідності старатися як найменше знаходитись поза місцем проживання, роботи та малознайомих місць;

при виході із приміщень, пересуванні сходами багатоповерхівок або до захисної споруди цивільного захисту дотримуватись правила правої руки (як при русі автомобільного транспорту) з метою уникнення тисняви. Пропускати вперед та надавати допомогу жінкам, дітям, перестарілим людям та інвалідам, що значно скоротить терміни зайняття укриття;

уникати місць скупчення людей;

не вступати у суперечки з незнайомими людьми, уникати можливих провокацій;

у разі отримання будь-якої інформації від органів державної влади про можливу небезпеку або заходи щодо підвищення безпеки передати її іншим людям (за місцем проживання, роботи тощо);

при появі озброєних людей, військової техніки, заворушень негайно покидати цей район;

у разі потрапляння у район обстрілу сховатись у найближчу захисну споруду цивільного захисту, сховище (укриття). У разі відсутності пристосованих сховищ, для укриття використовувати нерівності рельєфу місцевості (канави, окопи, заглиблення від вибухів тощо). У разі раптового обстрілу та відсутності поблизу захисних споруд цивільного захисту – лягти на землю головою в сторону, протилежну вибухам. Голову прикрити руками (за наявності, для прикриття голови використовувати валізу або інші речі). Відкрийте рот – це вбереже від контузії у разі близького розриву снаряда або бомби. Не панікуйте! Займіть свою психіку чимось;

не виходьте з укриття до кінця обстрілу;

надавати першу допомогу іншим людям у разі їх поранення. Викликати швидку допомогу, представників ДСНС України, органів правопорядку, за необхідності військових;

у разі, якщо ви стали свідком поранення або смерті людей, протиправних до них дій (арешт, викрадення, побиття тощо) постаратися з'ясувати та зберегти якнайбільше інформації про них та обставини події для надання допомоги, пошуку, встановлення особи тощо. Необхідно пам'ятати, що ви самі або близькі вам люди, також можуть опинитись у скрутному становищі і будуть потребувати допомоги.

Не підходять для укриття:

- під'їзди будь-яких будівель, навіть невеликі прибудовані споруди. Від багатоповерхових / багатоквартирних будинків взагалі слід відбігти хоча б метрів на 30–50, бо є великий ризик опинитися під масивними завалами. Захаращення підвалів таких будівель тягне ризик моментального пожежі або задимленості;
- різна техніка (не можна ховатися, скажімо, під вантажівкою або під автобусом);
- зовні під стінами сучасних будівель. Нинішні бетонні «коробки» не мають ні найменшого запасу міцності й легко розсипаються (або «складаються») не тільки від прямого влучення, але навіть від сильної вибухової хвилі: є великий ризик зсувів і завалів;
- не можна ховатися під стінами офісів і магазинів: від вибухової хвилі зверху буде падати багато скла; це не менш небезпечно, ніж металеві осколки снарядів;
- іноді люди інстинктивно ховаються серед будь-яких штабелів, у місцях, закладених контейнерами, заставлених ящиками, будматеріалами тощо (діє підсвідомий рефлекс: сховатися так, щоб не бачити нічого). Ця помилка небезпечна тим, що навколо вас можуть бути легкозаймисті предмети й речовини: виникає ризик опинитися серед раптової пожежі;
- часом люди зі страху стрибають у річку, у ставок, фонтан і т. д. Вибух бомби або снаряда у воді навіть на значній відстані дуже небезпечні через сильний гідроудар, що може призвести до важкої контузії.

Підходять для укриття:

- спеціально обладнані бомбосховища. Від звичайного підвалу це бомбосховище відрізняється товстим надійним перекриттям над головою, системою вентиляції й наявністю двох (і більше) виходів на поверхню;
- підземні переходи;
- метро (ідеально підходить);
- канава, траншея або яма;
- широкі труби водостоку під дорогою (не варто лізти занадто глибоко, максимум на 3–4 метри);
- вздовж високого бордюру або фундаменту паркана;

- дуже глибокі підвали під капітальними будинками старої забудови (бажано, щоб він мав 2 виходи);

- підземне овочесховище, силосна яма і т. п.;

- оглядова яма відкритого (на повітрі) гаража або СТО;

- каналізаційні труби поруч із вашим будинком, це дуже добрий сховок (але чи вистачить у вас сил швидко відкрити важкий люк? Важливо також, щоб це була саме каналізація або водопостачання – у жодному разі не газова магістраль!);

- ями-«воронки», що залишилися від попередніх обстрілів або авіанальотів.

У гіршому разі – коли в полі зору немає укриття, куди можна перебігти одним швидким кидком – просто лягайте на землю й лежіть, закривши голову руками. Переважна більшість снарядів і бомб розриваються у верхньому шарі ґрунту або асфальту, тому осколки в момент вибуху розлітаються на висоті не менше ніж 30–50 см над поверхнею.

Отже, загальне правило: ваше укриття має бути хоч мінімально поглибленим і, разом із тим, має перебувати подалі від споруд, які можуть обрушитися зверху у разі прямого влучення або спалаху. Ідеальний захист дає траншея або канава (подібна окопу) завглибшки 1–2 метри, на відкритому місці.

При виявленні вибухонебезпечних предметів забороняється:

- перекладати, перекочувати з одного місця на інше;

- збирати і зберігати, нагрівати і ударяти;

- намагатися розряджати і розбирати;

- виготовляти різні предмети;

- використовувати заряди для розведення вогню і освітлення;

- приносити в приміщення, закопувати в землю, кидати в колодязь чи річку.

Виявивши вибухонебезпечні предмети, вживайте заходів з означення, огороження і охорони їх на місці виявлення. Негайно повідомте про це територіальні органи ДСНС та МВС за телефоном «101» та «102».

Якщо стався вибух:

- переконайтеся в тому, що ви не отримали значних травм;

- заспокойтеся і уважно озирніться навколо, зверніть увагу чи не існує загрози подальших обвалів і вибухів, чи не потрібна комусь ваша допомога;

- якщо є можливість - спокійно покиньте місце події;
- якщо ви опинилися в завалі - періодично подавайте звукові сигнали;
- пам'ятайте, що при низькій активності людина може протриматися без води п'ять діб;
- виконуйте всі розпорядження рятувальників.

При виявленні вибухових пристроїв

Для того, щоб вирізнити вибухові пристрої з-поміж усіх інших, варто запам'ятати їхні характерні ознаки:

- предмети є незнайомими або незвичними для цієї обстановки чи території;
- наявність звуків, що лунають від предмету (цокання годинника, сигнали через певний проміжок часу), миготіння індикаторної лампочки;
- наявність джерел живлення на механізмі або поряд з ним (батарейки, акумулятори тощо);
- наявність розтяжки дротів, або дротів, що тягнуться від механізму на велику відстань;
- предмет може бути підвішений на дереві або залишений на лавці.

Категорично забороняється:

- торкатися предмету і пересувати його;
- користуватися засобами радіозв'язку, мобільними телефонами (вони можуть спровокувати вибух);
- заливати його рідинами, засипати ґрунтом або чимось його накривати;
- торкатися підозрілого пристрою та здійснювати на нього звуковий, світловий, тепловий чи механічний вплив, адже практично всі вибухові речовини отруйні та чутливі до механічних, звукових впливів та нагрівання.

При виявленні вибухових пристроїв телефонуйте «101» та «102».

ДІЇ У РАЗІ ЗАГРОЗИ ТА НАДЗВИЧАЙНОЇ СИТУАЦІЇ

1. Увімкніть теле- і радіоканали місцевого рівня, слухайте сигнали сирен та гучномовців.
2. Уважно прослухайте повідомлення про надзвичайну ситуацію та порядок ваших дій.
3. Чітко виконуйте розпорядження рятувальних служб.
4. При евакуації вимкніть в оселі електроенергію, перекрийте газ та воду.
5. Залишаючи оселю, візьміть тривожну валізу, прямуйте до сховища або збірного пункту евакуації.
6. Необхідно заздалегідь з'ясувати розташування найближчого укриття (див. QR-код нижче).

Відскануй
для перегляду!

Карта евакуаційних пунктів
tiny.one/punkty

Відскануй
для перегляду!

Карта укриття населення
tiny.one/ukryttia

ТРИВОЖНА ВАЛІЗА

- Паспорт, військовий квиток, документ про освіту, трудову книжку або пенсійне посвідчення, свідоцтво про народження, документи на власність, гроші.
- Радіоприймач, повербанк, ліхтарик, компас, годинник, мультитул, ніж, свисток, пакети для сміття на 120 л (як тент), блокнот, олівець, нитки, голки, сірники, запальнички.
- Одяг (нижня білизна, шкарпетки бавовняні, штани, кофта, плащ, шапка, рукавички, шарф, надійне взуття).
- Гігієнічні засоби.
- Аптечка, медичний спирт (горілка), сухий спирт, медичні препарати, які вживаються щодня.
- Посуд (казанок, фляга, кружка металева).
- Продукти харчування (які довго зберігаються і не потребують додаткового приготування) на 3 доби, воду, яку періодично потрібно оновлювати.
- Загальна вага – не більше 50 кг на кожного члена сім'ї.
- Дітям дошкільного віку вкладається у кишеню або пришивається до одягу записка, де вказано прізвище, ім'я та по-батькові, вік, домашня адреса та номер контактної телефону батьків.

АПТЕЧКА

- Знеболювальне.
- Протизастудне.
- Жарознижувальне.
- Антибіотики.
- Медичний спирт.
- Ножиці.
- Ліки від харчового отруєння.
- Перев'язувальні засоби (пластири, медичний бинт, ватні диски та палички).
- Засоби для зупинки кровотечі (джгут, турнікет).
- Антисептичні засоби.
- Дві пари гумових рукавичок та засоби індивідуального захисту.
- Ліки за індивідуальною потребою.

